

Закон за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 27.04.2020 г. - 27.05.2020 г. Неактивна

Номер на консултация: #5055-K

Област на политика: Архив - Транспорт

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип носител: Национално

С предлаганото изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване (КТК) на първо място се цели осигуряване на мерки на национално ниво за прилагане на вторичното право на Европейския съюз относно надзора на пазара на морското оборудване във връзка с изискванията на Директива 2014/90/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно морското оборудване и за отмяна на Директива 96/98/ЕО на Съвета (ОВ, L 257/146 от 28 август 2014 г.) (Директива 2014/90/ЕС), и приетите от Европейската комисия актове за изпълнение по чл. 35 и делегирани актове по чл. 8, 11, 27 и 36 от Директива 2014/90/ЕС.

Изисквания на Директива 2014/90/ЕС са въведени в българското законодателство със Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване (обн., ДВ, бр. 93 от 2017 г.) и Наредба № 54 от 29.12.2016 г. за техническите изисквания и оценяване съответствието на оборудването на морските кораби (обн., ДВ, бр. 4 от 2017 г.), но в действащото законодателство не е определен национален орган за надзор на пазара на морско оборудване със съответните му правомощия. Съгласно чл. 25, параграф 1 от цитираната директива надзорът на пазара на морското оборудване следва да се осъществява в съответствие с рамката на Европейския съюз за надзор на пазара, определена в глава III от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93, като в същото време се вземат предвид специфичните особености на сектора на морското оборудване, включително

различните процедури, изпълнявани в рамките на оценяването на съответствието, и по-специално отговорностите на администрацията на държавата на знамето, възложени ѝ с международните конвенции. Именно предвид спецификата на морското оборудване законопроектът предвижда за орган по надзор на пазара на морското оборудване да бъде определена Изпълнителна агенция „Морска администрация“, като осъществяването на надзора да се извършва чрез проверки основно на борда на морски кораби, плаващи под българско знаме.

Изготвеният законопроект е в изпълнение на мярка № 83 в Плана за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз, приет с Решение № 25 на Министерския съвет от 17 януари 2020 г., както и във връзка с процедура на Европейската комисия за нарушение № 2019/2218 относно неизпълнение на задължения по Директива 2014/90/ЕС, като в националната правна уредба надзорът на пазара на морското оборудване се привежда в пълно съответствие с изискванията на посочената директива.

Предложените промени от една страна създават допълнителни гаранции за прилагането на чл. 72, ал. 8 от КТК, които са свързани с повишаване на безопасността по море и предотвратяване на замърсяването на морската околна среда във връзка с риска от инциденти, в резултат на използването на морско оборудване, което не е в съответствие с нормативните изисквания. На следващо място, въвеждането на специален ред за надзор на пазара на морското оборудване е предпоставка за осигуряване на лоялна конкуренция и недопускане на случаи на изкривяване на пазара на морското оборудване.

Предложените промени включват: 1) създаване на специален ред за надзор на пазара на морското оборудване; 2) определяне на орган, на който се възлагат функциите на „орган за надзор на пазара на морското оборудване“ и определяне на правата и задълженията на инспекторите на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, осъществяващи такъв надзор; 3) създаване на законово основание за прилагане на коригиращи и ограничителни мерки по отношение на морското оборудване при установени несъответствия с нормативните изисквания; 4) въвеждане на административнонаказателни разпоредби във връзка с реда за осъществяване на надзор на пазара на морското оборудване; 5) въвеждане на специфични понятия във връзка с надзора на пазара на морското оборудване.

С § 6 от проекта на закон се предвижда създаването на Раздел IIа „Надзор на пазара на морско оборудване“ с чл. 80а – чл. 80т в глава четвърта „Условия за безопасност на корабоплаването“ на Кодекса на търговското корабоплаване, в който се определят редът и условията за осъществяване на надзор на пазара на морското оборудване в съответствие със спецификите на сектора.

Предвидено е надзорът на пазара на морското оборудване да се извършва от Изпълнителна агенция „Морска администрация“, чрез налагане на ограничителни мерки и/или коригиращи действия на икономическите оператори съгласно чл. 80и, ал. 3 от проекта на закон. В допълнение, с проекта се регламентират правата и задълженията на инспекторите, осъществяващи такъв надзор.

Съгласно проекта на закон, когато инспекторите, осъществяващи надзор на пазара на морското оборудване, имат основателна причина да считат, че дадено морско оборудване представлява риск за морската безопасност, околната среда или здравето, се предвижда извършване на оценка на морското оборудване (чл. 80к от законопроекта). Предвидено е също инспекторите, осъществяващи надзор на пазара, да информират Европейската комисия и другите държави-членки за резултатите от извършената оценка и предписаните коригиращи действия, в случаите на несъответствие на морското оборудване с приложимите технически изисквания, което не е ограничено до територията на Република България. Предвижда се при неизпълнение на предписаните коригиращи действия инспекторите да информират Европейската комисия и другите държави-членки относно всички налични данни, необходими за идентифицирането на несъответстващото морско оборудване, произхода на оборудването, естеството на несъответствието и съпътстващия риск, естеството и продължителността на наложените ограничителни мерки, както и аргументите, изтъкнати от съответния икономически оператор. С разпоредбата на чл. 80л от законопроекта се предвижда инспекторите да посочват дали несъответствието се дължи на някоя от следните причини: 1. неспазване на изискванията към проектирането, конструкцията и експлоатационните показатели; 2. неспазване на стандартите за изпитване; 3. недостатъци в съответните стандарти за изпитване.

На следващо място, с член 80м от проекта на закон се регламентира отмяна на заповедта, с която е наложена временна ограничителна мярка, в случаите, когато е налице акт за изпълнение, с който Европейската комисия постановява, че предписаната мярка не е оправдана. Временната ограничителна мярка се счита за оправдана, когато в срок от 4 месеца от получаването на информацията за тази мярка не е повдигнато възражение от държава-членка или от Европейската комисия. В тази връзка чл. 80н от представения проект на закон предвижда, че при получаване на информация за предприети ограничителни мерки от компетентни органи на друга държава-членка, изпълнителният директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ или оправомощено от него длъжностно лице информира без забавяне Европейската комисия и другите държави членки за всички предприети от агенцията мерки и за всяка допълнителна информация, с която разполага и която е свързана с несъответствието на съответното морско оборудване, както и за възраженията на агенцията в случай на несъгласие с предприетите от другата държава-членка ограничителни мерки.

Със законопроекта (чл. 80о) се предвижда ред за налагане на коригиращи и/или ограничителни мерки по отношение на съответстващи продукти, които представляват риск за морската безопасност, здравето или околната среда, в съответствие с изискването на чл. 28 от Директива 2014/90/ЕС.

В чл. 80п от проекта на закон е предвидена специална хипотеза на налагане на ограничителни мерки, когато морското оборудване не представлява риск, но е налице официално несъответствие на оборудването по смисъла на чл. 29 от Директива 2014/90/ЕС, а именно: маркировката „щурвал“ е положена в нарушение на изискванията на Директива 2014/90/ЕС или не е положена; декларацията на ЕС за

съответствие не е съставена или не е съставена правилно; техническата документация не е налице или не е пълна; декларацията на ЕС за съответствие не е била изпратена на кораба.

С останалите предложени разпоредби (чл. 80р-80т) се цели създаване на гаранции за ефективно прилагане на наложените коригиращи и/или ограничителни мерки, като се вменява в задължение на икономическия оператор да гарантира предприемането на коригиращи действия по отношение на морското оборудване, което е предоставил на пазара в целия Европейски съюз или е монтирано на борда на морски кораби, плаващи под знамето на държава-членка на Европейския съюз.

С § 12-13 от проекта на закон се предлага въвеждането на административно-наказателни разпоредби във връзка със случаите на възпрепятстване осъществяването на правомощията на инспекторите, осъществяващи надзор на пазара на морското оборудване, или на неизпълнение на заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Морска администрация“, издадена на основание чл. 80и, ал. 3 от законопроекта.

Във връзка с посочените по-горе промени параграф 1а от Допълнителните разпоредби на Кодекса на търговското корабоплаване се допълва с определения на следните понятия: „морско оборудване“, „пускане на пазара“, „предоставяне на пазара“, „изземване“, „изтегляне“, „производител“, „упълномощен представител“, „вносител“, „дистрибутор“, „икономически оператори“, „нотифициран орган“. Прецизирано е определението за „одит от Международната морска организация“, като е посочено, че това е одит, осъществен в съответствие с Резолюция А.1067(28), приета от Асамблеята на Международната морска организация на 4 декември 2013 г.

Останалите предложени промени в § 1 – 5, § 7 – 11 и § 14 – 16 от проекта са свързани с: 1) настъпили нормативни изменения в националното законодателство; 2) задължителни за прилагане актове на Международната морска организация.

С предложената промяна в чл. 19 се прецизира текста на разпоредбата, като се заличава препратката към чл. 24, който е отменен.

Предвид натрупаната практика по прилагане на чл. 31 от КТК се предлага създаване на втора алинея, съгласно която Изпълнителна агенция „Морска администрация“ има право да откаже вписване на наименование на кораб, ако избраното име на кораба е осмиващо, опозоряващо, обществено неприемливо или несъвместимо с националната чест на българския народ. По този начин се въвежда ново основание за отказ от вписване на име на кораб в изрично посочените хипотези.

С оглед обстоятелството, че съществуващата нормативна уредба на договора за беърбоут чартър създава значителна административна тежест за гражданите и бизнеса и е практически неприложима в случаите, в които яхти и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, неизвършващи международно плаване, се пренаемат по договор за беърбоут чартър за кратки периоди от време (от няколко часа до няколко дни), се предлага промяната в чл. 39а от КТК. Общите правила относно договора за беърбоут чартър на кораб се съдържат в чл. 35а, чл. 38, чл. 39а, чл. 40 и чл. 199а – 199м от КТК. Предложено е да бъде въведено изключение от тези

обща правила, при пренаемането по договор за бърбоут чартър на яхти и други плавателни средства за спорт, туризъм и развлечения, на бърбоут чартър за кратки периоди от време, тъй като продължителността на договорите е по-кратка от необходимото време за вписването на изискуемите данни в регистъра на корабите, плаващи под българско знаме. За целта се предлага създаване на нова алинея на посочения текст, съгласно която при пренаемане по реда на чл. 199г от КТК на кораб, който не извършва международно плаване и се използва само за спорт, туризъм и развлечения, не се изисква вписване на промяна на вписаните данни и обстоятелства в регистровите книги по чл. 34, ал. 1, т. 3 от КТК.

С промяната в чл. 73, ал. 2 от КТК се предвижда възможност признати организации по реда на действащото вторично право на Европейския съюз, на които Изпълнителна агенция „Морска администрация“ е предоставила правомощия да извършват прегледи на кораби, да могат да издават свидетелства въз основа на извършените прегледи. С предложението се цели отчитане на добрите практики в други държави членки на Европейския съюз, както и намаляване на административната тежест.

Във връзка с осигуряване на прилагането на актуални задължителни актове на Международната морска организация, с промяната в чл. 79 от КТК се уточнява, че разследването на морски произшествия и инциденти се извършва в съответствие с Кодекса за разследване на морски произшествия и инциденти, приет с Резолюция MSC.255 (84) от 16 май 2008 г. на Комитета по морска безопасност на Международната морска организация.

С оглед на настъпилите промени в областта на наказателното право и отпадането на института на „дознанието“ в действащата наказателно-процесуална нормативна уредба, е предложена нова редакция на чл. 90 от КТК, която прецизира правомощия на капитана на кораб в случай на извършено престъпление по време на плаване на кораба.

Предложената отмяна на чл. 159, ал. 7 от КТК, съгласно която министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията и министърът на правосъдието с наредба определят сроковете за съхраняване на товари до приемането и заплащането им от получателя, както и реда за продажбата на такива товари, е предвид наличието на уредба (ал. 5 и 6 на същата разпоредба) по отношение на сроковете, след изтичането, на които превозвачът има право да продаде непотърсен товар, както и предвид целесъобразността на извършването на продажбата на товара по общия ред.

Предложената промяна в чл. 313, ал. 2, т. 3 е с оглед препращане към действащите Правила за плаване по река Дунав, с приемането на които е отменен Правилника за плаване по река Дунав.

С цел прецизиране на използваната терминология в чл. 375 от КТК е предложено думите „други упойващи вещества“ да бъдат заменени с „наркотици и техните аналози“.

С новата ал. 4 на чл. 380 от КТК се създава административнонаказателна разпоредба за случаите, в които капитан на кораб допусне лице, което не притежава изискваната за определена длъжност правоспособност, да изпълнява подобна длъжност на борда на кораб. Предложено е в тези случаи капитанът да се наказва с лишаване от право за заемане на длъжност на кораб за срок от пет години, освен ако деянието не съставлява престъпление. С промяната се цели привеждане на националното законодателство в съответствие с изискването на т. 4.2 от Правило I/5 от приложението към Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г. (обн., ДВ, бр. 31 от 2005 г., попр., бр. 86 от 2009 г., бр. 91 от 2009 г., изм., бр.17 от 2014 г., бр. 90 от 2018 г.). Съответно с оглед осигуряване прилагането на административнонаказателните разпоредби, предвиждащи лишаване от право за заемане на длъжност, се предлага с новата ал. 3 на чл. 385 от КТК, лицата, на които са наложени наказания по чл. 375, ал. 1, 2 и 3, чл. 376, чл. 378, ал. 2 и 3 и чл. 380, ал. 2 и ал. 4, да бъдат задължени да върнат свидетелството за правоспособност или свидетелството за професионална компетентност в Изпълнителна агенция „Морска администрация“ веднага след влизане в сила на наказателното постановление, с което е постановено съответното наказание.

Лице за контакти Елеонора Караколева, Младши експерт, Дирекция „Международни и национални регулации на корабоплаването“, ИА „Морска администрация“,
Телефон: 0700 10 145, E-mail: Eleonora.Karakoleva@marad.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Закон за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Решение на МС за одобряване на Закон за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Доклад към Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Мотиви към Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Оценка на въздействието към Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Становище на МС към Закона за изменение и допълнение на Кодекса на търговското корабоплаване - вер. 1.0 | 27.04.2020](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 16.04.2021](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

История

Начало на обществената консултация - 27.04.2020

Приключване на консултацията - 27.05.2020

Справка за получените предложения - 16.04.2021

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)

Окончателен акт на Министерския съвет
